hirved ja rikkalik kogu jahilinde (tedred, metsised, laanepüüd, põldpüüd, rabakanad jne.) meelitavad tihti salakütte metsa.

Kaladest ja vähkidest pole Avinurme jõgi rikas. Kevadel püütakse hauge, latikaid ja harvemini ka särgi ja ahvenaid, kuid palgiparvetamine rikub vett ja kalade hulk väheneb.

Maastikud. Avinurme maastik on ühetooniline metsamaastik, mida ainult paiguti katkestavad päikesepaistesemad laigud, kui kerkib vaatepiirile kõrvesaarena kühmal asuv üksik elamu või asula, ümbritsetud kultuurmaistuga. Sellest ka sagedasti esinev „saare" lõpp kohanimedes. Pinnavormide mõju maastikus on üldiselt tähtsuseta, ainult Kaevusaare ja Alekõre ümbruses toovad nad vähe vaheldust ja rahutumat ilmet maastikupilti, mille elevust suurendavad veel tihedamad asulad ja nende vahel looklevad teed piiratud roigastaraga ja madala lepikuga. Sama tagasihoidlik on metsade vahel ka vete mõju. Valdavam maastikuline tegur on ürgmets, mille alune täis tihedat alusmetsa ja rohket sammalt, hämarikune, niiske ja pehkimislõhnaline, puhastamata, täis risu ja räga, murdunud ja samblaga kattunud rädi, kõdunevaid puid. See ürgmets ulatub kilomeetrite kaugusele, katkedes ainult paiguti lagedama sooga, mis kaetud võsastikuga ja heinaküünidega või paelana puude vahel põimuva jalgraa ja ratasteega. Ei saa nimetamata jätta, et Avinurmes hommikuti enne päikesetõusu varakevaditi (märtsikuu lõpul) ka õhupeegeldusi nähakse. Siis paistavad Avinurme juurde selgesti Peipsi järv, Vasknarva ja Skamja kirik. Päikesetõusuga kaob nähtus.

4. Inimene.

Elamud ja asulad. Avinurme metsarikkusest on tingitud ka elamute ehitusmaterjal. Harilikum elamu on pikk, 2—3 kambriga, rehetoa ja rehealusega ühise õlg- või kaunis sageli ka pilbaskatusega palkidest ristnurka-ehitus. Katus on sagedamini täie kelbaga, õlgkatused varestega harjal ja ungastega (olvidega) kahel pool otsas. Vähem on viil- ja poolkelpkatusega elamuid; need on enamasti uuemad ehitused, mis kaetud tavaliselt pilbaste või sindlitega. Elamuid püütakse tihti laudadega ära lüüa ja aknaid värvida. Elamisruumid on rehetoast sagedasti köögi läbi lahutatud. Pimedavõitu rehetoa kõrval, mille ees väike esine, on suurem köök, ka söögitoaks tarvitatav. Köögi kõrval on valge, töötoaks tarvitatav suur kamber, kust üksed viivad kahte vähemasse tagakambrisse, mis harilikult magamistubadena tarvitusel. Vabadikkude elamus puudub rehetuba, ja rehealuse asemel on kas laut või ait. Suitsutaresid leidub harvemini (Kõveriku külas) ja neis on ruumide jaotus ka teine. Köögina esineb siin rehetuba, kus keedetakse koldel koogu või ahela otsas, ning kambreid on ainult kaks. Suvel keedetakse ka väljas aianurgas tuleasemel või puust ehitatud alalistes suveköökides.

K õ r v a l h o o n e d — aidad ja laudad, mis asetsevad poolringis elumaja ees keskõue ümber, on samuti palkehitused, õlgedest kelp-